

skulle bedømmes på grundlag af bestemmelsen i retsplejelovens § 877, stk. 3.

Hvis anklagemyndigheden eller forsvareren finder, at det er af afgørende betydning for vurderingen af skyldsspørgsmålet eller strafudmålingen, at tiltalte er til stede, og får mulighed for at afgive mundtlig forklaring overfor retten, må dette fremføres overfor retten, der herefter må afgøre, om det er forsvarligt at gennemføre sagen uden tiltaltes tilstedeværelse, jf. pkt. 3.3.4. nedenfor.

Forsvarerens adgang til dokumentation af tiltaltes forklaringer til politirapport forudsættes i øvrigt administreret sådan, at der ikke ved dokumentation af udvalgte dele af den tiltaltes forklaringer til politiet gives et fordrejet eller tendentiøst billede af, hvad der rent faktisk er forklaret. Såfremt forsvareren alene ønsker nogle af den tiltaltes forklaringer til politiet dokumenteret, må anklagemyndigheden protestere, såfremt man finder, at en isoleret dokumentation heraf vil give et forkert indtryk af den tiltaltes samlede forklaring. Det vil herefter være op til retten af afgøre, om der skal ske dokumentation af den tiltaltes samlede forklaringer eller om sagen eventuelt bør udsættes med henblik på, at den tiltalte selv kommer til stede og kan afgive mundtlig forklaring for retten.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11.

3.3.4. Bedømmelse af forsvarlighed

Advokatrådet, Dommerforeningen og Rigsadvokaten foreslår som nævnt, at retten som hidtil skal finde fremgangsmåden forsvarlig.

Det følger af retsplejelovens § 847, stk. 3, at en domsforhandling kan gennemføres, og der kan afsiges dom, i tiltaltes fravær, »hvis retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig«. Afgørelse om at fremme en sag i medfør af bestemmelsen forudsætter således altid, at retten ikke finder tiltaltes tilstedeværelse nødvendig. Det følger heraf, at rettens afgørelse om at gennemføre domsforhandlingen ikke kan være endelig, og at retten derfor kan beslutte at standse domsforhandlingen, hvis der efterfølgende kommer oplysninger frem, som efter rettens opfattelse gør det påkrævet eller ønskeligt, at tiltalte er til stede.

Som nævnt under pkt. 3.2.2 følger det af forarbejderne til § 847, stk. 3, nr. 4, at bestemmelsen hovedsagelig er tiltænkt anvendt af domstolene i forbindelse med mindre, ukomplicerede og mere takstmæssige lovovertrædelser og navnlig inden for færdselslovsområdet. Det følger endvidere af forarbejderne, at ordningen ikke er obligatorisk, og at retten derfor kan undlade at fremme en straffesag til udeblivelsesdom,

hvis det skønnes, at den tiltaltes forklaring er af betydning for vurderingen af skyldsspørgsmålet eller strafudmålingen.

Som anført under pkt. 3.3.2 er der grund til at være opmærksom på, at straffesager, hvor den tiltalte idømmes mere end 30 dages fængsel og indtil 3 måneders fængsel ofte ikke vil være mindre, ukomplicerede og mere takstmæssige lovovertrædelser.

Som eksempel herpå kan nævnes sager om vold, hvor retten f.eks. skal tage stilling til, om et konkret voldsforhold er omfattet af straffelovens § 244 eller § 245, om der skal idømmes en betinget eller ubetinget straf, eller om der skal ske strafnedsættelse m.m.

Det forudsættes imidlertid, at også sådanne sager som udgangspunkt skal kunne gennemføres efter de foreslåede regler i tilfælde, hvor hensynet til at opnå den tiltaltes forklaring for retten - i lyset af den øvrige bevisførelse - findes at burde vige for hensynet til sagens fremme.

Selv om det ikke kan udelukkes, at en forklaring fra den tiltalte kan være af betydning ved vurderingen af skyldsspørgsmålet og strafudmålingen, vil det i sager, hvor den tiltalte alene risikerer en kortere fængselsstraf (indtil 3 måneders fængsel), efter Justitsministeriets opfattelse være ubetænkeligt at lade det være op til den tiltalte at afgøre, om den pågældende ønsker at møde op til domsforhandlingen og gøre eventuelle formildende omstændigheder gældende. En sådan ordning vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke være betænkelig i lyset af, at der i øvrigt foregår en sædvanlig bevisførelse og bevisvurdering, at retten skal finde fremgangsmåden forsvarlig, og endelig at den tiltalte samtidig sikres en ubetinget adgang til at kræve genoptagelse, hvis den tiltalte anser sig for dømt med urette, eller vurderer, at straffen er for hård.

Justitsministeriet forudsætter derfor, at domstolene efter vedtagelsen af forslaget vil tillade, at en domsforhandling fremmes til dom i tiltaltes fravær i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4, i videre omfang end forudsat i forarbejderne til lov nr. 369 af 18. maj 1994. Dette er efter Justitsministeriets opfattelse en nødvendig forudsætning for, at muligheden for at idømme op til 3 måneders ubetinget fængsel også i praksis vil medføre en mere effektiv udnyttelse af bl.a. domstolenes ressourcer.

Den foreslåede adgang for forsvareren til dokumentere tiltaltes forklaring til politirapport medvirker i øvrigt også til, at sager, der ellers måtte udsættes på tiltaltes forklaring, i videre omfang end hidtil vil kunne fremmes i medfør af § 847, stk. 3, nr. 4.